

KOSENIE nie je len o sile,

CHCE TO TAKTIKU!

Vie chytiť kosu do ruky a svižne sa ňou zahnať. Dvojnásobná majsterka Slovenska v ručnom kosení Alexandra Majerská kosí najrýchlejšie a zároveň aj správne, bez toho, že by zachytila krtinec. K prvenstvu jej však nestačí len sila, ale aj šikovná taktika...

„**K**ú koseniu ma priviedol môj otec. Prvý raz som držala kosu v ruke už ako dieťa, keď dedko kosil pre dobytok. Kosenie ma však nadchlo, až keď som začala chodiť s mojím otcom na súťaže. Spočiatku som nechcela súťažiť, dlho som váhala, kým som sa k tomu odhodlala. Napokon som do toho išla a súťažne kosím už sedem rokov,“ prezrádza Saška. Ako vidno, aj v dnešnej modernej dobe sú ľudia, kto-

rým učarili práce, aké robili kedysi naši predkovia. Bola to pre nich nevyhnutnosť – keď mali dobytok, museli sa postarať o to, aby ho mali v zime čím nakrmiť. Museli pokosiť aj veľké lúky a trávu usušiť na seno. Dnes sme v inej situácii. Mladí sa však ku koseniu vracajú, aby zachovali tradíciu. Už to nie je pre hospodárstvo. Podobné je to aj u Alexandry. Pracuje ako vychovávateľka na základnej škole a kosenie

Saška zdedila „kosecké gény“ po otcovi

Slovenská výprava na Majstrovstvách Európy v ručnom kosení

je pre ňu ako hobby, zábava. Priznáva, že aj na samotné súťaže chodí preto, lebo je tam dobrá atmosféra. Zároveň sa jej páči, že sa stretne s ľuďmi, ktorí majú rovnaké záujmy a majú si čo povedať.

NIET, KDE TRÉNOVAŤ

Tento rok je pre mladú ženu výnimočný. Zúčastnila sa na desiatich súťažiach v kosení. Získala najviac bodov a stala sa majsterkou Slovenska v ručnom kosení. Blahoželáme! Saška dokázala najrýchlejšie pokosiť vymedzený úsek a zároveň trávu správne pokosiť. Majsterkou v kosení sa pritom stala už po druhýkrát. Prvý raz to bolo vlani. „Teraz, po covide, nás pride na súťaž tak do osem žien, podľa toho, kde sa kosí. Bývalo nás viac, no pre pandémiu upadol záujem o kosenie vo všetkých kategóriách. Preto by sme boli radi, keby sa našli noví, najmä mladí kosci, ktorí by mohli v budúcnosti reprezentovať našu krajinu v zahraničí,“ hovorí Saška. Ako sa vlastne pripravuje na súťaže, koľko trénuje? „Bohužiaľ, nemám vhodné podmienky na tréning. U nás na okolí, kde bývam – v dedine Cabaj-Čápor, nie sú také lúky. Chodievam však aj na nesúťažné kosenia. Napríklad Kosenie Kopaneckých lúk, Historická žatva, Krievianska stovka, Agrokomples či Kosenie pod Zoborom, ktoré je tiež v Nitre, a ktoré aj pomáham organizovať. Vlastne, tu trénujem,“ vysvetľuje Alexandra Majerská, ktorá je členkou Slovenského koseckého spolku.

KOSÍ CELÁ RODINA

Ako správny kosec, aj Saška sa naučila brúsiť kosu. Priznáva však, že keď ide na súťaže, túto dôležitú úlohu zverí radšej do rúk skúsenejších – v jej prípade to znamená, že sa o brúsenie kopy postará otec. A veru, robí dobre. Rudolf Kluchták, Saškin otec, je veľmi skúsenny kosec. Má už šesťdesiat rokov a ako člen Slovenského koseckého spolku si prešiel

no aj menej. Dôležitá je príprava kopy, teda dobre ju nakuť, nastaviť, nabrúsiť a potom technika kosenia. Napokon, dôležitú úlohu zohráva aj taktika kosenia. Nie je to len o tom, že chytiť kosu a snažiť sa čo najrýchlejšie pokosiť vymedzený úsek, poličko,“ zasnávuje nás do tajov kosenia odborník. Ako sa taktizuje pri kosení trávy? Čo za taktiku sa dá vymyslieť pri takpovediac „obyčaj-

je pán Kluchták. Dodáva, že v rámci taktiky kosenia musí kosec pozerať aj na to, ako je tráva naklonená a tiež, či sa kosí na svahu alebo na rovine. Dozvedáme sa tak, že kosenie je celá veda, nie je to len o sile a rýchlosti.

SAŠKA ZABOJOVALA AJ V SLOVINSKU

Rodina strávila týždeň na Majstrovstvách Európy v ručnom kosení v slovinskej dedinke Moravče, neďaleko hlavného mesta Ľubľana. „Dcéra Alexandra skončila na 14. mieste z celkovo tridsiatich žien, ktoré tam súťažili. Príjemne nás prekvapilo, bolo to nad očakávanie. Získala nové skúsenosti. Vzhľadom na to, že bola na majstrovstvách Európy po prvý raz, je to pekné umiestnenie. Týmto vybojovala účasť pre Slovensko na ďalších majstrovstvách a tiež to, že pôjdu na preteky až dve ženy, nielen jedna. Slovensko tak bude mať v ženskej kategórii dve súťažiaci,“ ozrejmjuje ďalej Rudolf Kluchták. „Keď tak nad tým rozmyšľam, ani neviem, kedy som Sašku učil kosíť. Žeby som ju nejako cielene učil. Možno, že to mala trošku aj v krvi. Tým, že som chodil po súťažiach, zamienila si aj ona, že to vyskúša. A ukázalo sa, že jej to ide celkom dobre, a že ju to aj baví. Myslím si, že súťaživosť má v povahe. Postupne sa vypracovala a napokon sa už dvakrát stala majsterkou Slovenska v ručnom kosení,“ teší sa Saškin hrdý otec.

Kosí celá rodina – otec, dcéra aj vnuk

mnohými súťažami, ktoré sa každý rok konajú v rámci Slovenska. Zúčastnil sa taktiež na Majstrovstvách Európy v ručnom kosení vo Švajčiarsku, v Rakúsku či v Rusku a tohto roku i v Slovinsku. „Teraz mám už iné priority, už sa zameriavam na dcéru a vnuka, aby dosahovali dobré výsledky. Áno, aj môj vnuk Hugo, dcérin syn, tiež kosí a chodievajú už aj na súťaže,“ uvádza Rudolf Kluchták.

TAKTIKA KOSENIA

Ako nám vysvetlil, kosenie nie je len o sile. „To je len tretina úspechu a mož-

nej“ ručne práci? „Keď prideme k poličku, tak sa najprv rozhlíadame a poriadne si ho prezrieme. Môže sa stať, že je tam nejaké mravenisko alebo krtinec. Na samotnej súťaži to prebieha tak, že kosec má až pol hodinu na to, aby si prezrel poličko, ktoré bude kosíť. Treba dávať pozor aj na nerovnosti, lebo tam by si mohol kosec zatúpiť kosu. Preto musí zvoliť takú taktiku, že toto miesto s nerovnosťou bude kosíť až na záver. Aj keď kosu zatúpi, tak veľkú časť polička bude mať vlastne už pokoseného. Tupou kosou už zatiahne len pár metrov,“ ozrejmju-

VIERA MAŠLEJOVÁ
Foto: archív A. M.